

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LIII. Reservatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Intellige hoc procedere in rescriptis ad lites, ratio, quia concedens à partibus videtur circa impetrata decipi, *cap. P. & G. 40. de offic. deleg. c. sedes 15. cap. ex tenore 16. c. fin. de rescr. cum intelligi debent ad effectum, ut jus commune, quoad fieri potest, minus lædatur, Alexand. consil. 33. vol. 6. Decianus consil. 33. vers. tertio premitto. lib. 1. secus enim est, quando rescripta jus commune non læderent, nec gratiosa essent, sed juris ratione niterentur, quo casu latissimè interpretari debent, hoc est, quantum patitur verborum necessitas, Joh. Mill. in verb. rescripta sunt stricti juris. Roman. consil. 363. Farin. 1. consil. 35. n. 130. cum ea de jure communi suppleantur, gloss. in l. cum olim. extr. de sent. & re judic. & in cap. Pastoralis. extr. de fid. instr. & in c. cum specialis in pr. de appell. & comprehendant, quicquid comprehendendi quacunque significatione potest, c. 2. & c. pastomlis 5. ibique gloss. extr. de caus. poss. & propriet. fac. l. 3. c. de Episc. aud. l. vel universorum 12. ff. de pign. act. Jac. de Aren. in cap. 1. gloss. fin. extr. ut lit. pend.*

XV.

Rescripta non sunt in genere & indistinctè, sed specificè & distinctè exprimenda, *cap. cum dilecta 22. ubi Panorm. in 2. nomb. cap. postulasti 27. de rescript. Felin. in cap. ceterum. n. 2. eod. per doctrinam Innocent. in cap. ex literis. de offic. deleg. cap. ex literis 2. de dol. Corn. consil. 45. in hac consultatione. n. 14. vol. 2. & consil. 227. Videatur. n. 9. eod. vol. quia certior non dicitur fieri, cui non omnes rei circumstantiæ atque causæ dilucidè exponuntur. Tiraqu. de retrict. proxim. §. 36. gloss. 2. n. 30. per Clem. causam. ubi Imol. de Elect. c. concertationi 8. ubi gloss. in verb. scriberit. de appell. in 6. Wesemb. 1. consil. 34. n. 30. quicquid enim in eo expressum non est, pro omisso censetur, Gail. 1. observ. 35. n. 3.*

XVI.

Rescripta derogare juri communi non intelliguntur, *l. causam 8. c. de rescript. Corn. conf. 236. n. 5. vol. 1. & consil. 90. n. 8. vol. 4. & consil. 245. n. 3. vol. 1. sed secundum jus commune sunt accipienda, idem conf. 17. Viso processu. n. 28. vol. 2. Wesemb. 1. consil. 43. n. 39.*

XVII.

Rescripta intelliguntur secundum formam petitionis, *Jas. in l. Justitia, in fin. n. 6. de justit. & jur. & in l. 1. n. 7. c. de divers. rescr. Innocent. & Dd. in c. 1. de transact. & in l. Gallus. §. nunc. de lege. de liber. & posthum. Wesemb. 1. consil. 2. n. 83. Ubi limitat obtinere in ambiguis & generalibus, non etiam in clavis,*

XVIII.

Rescripta specialia derogant generalibus etiam prius impetratis, licet de his nulla fiat mentio in specialibus, *textus inc. sicut 1. extr. de rescr. & ibi Abb. n. 3. & Felin. n. 3. cap. quamvis 4. de preb. in 6.*

XIX.

Rescripta non dicuntur ejusdem tenoris, quando continent diversos judices impetratos, *l. non à jure 64. ff. judic. solv. cap. ex tenore 16. ibidemq. Hostiens. de rescript.*

XX.

Rescriptum non juvat impetrantem, si contra rescriptum facit, *Ang. in sing. verb. rescriptum. n. 22. quia non intelligitur pro eo rescriptum, qui contrarium facit ejus, quod est scriptum, Innoc. in d. c. mandatum. de rescr. unde & rescripto abutentes privantur commodo rescripti, & condemnantur in sumptibus & damno adversario, cap. ult. extr. de rescr.*

XXI.

Rescriptum vires accipit ex intellectu scribentis, *Innocent. in c. mandatum de rescript. nec vitatur propter modicum defectum, cum ex precedentibus & subsequenter potest mandatoris intentio cognosci, cap. ex parte 11. ibique gloss. de fid. instrum.*

XXII.

Rescriptum tacita veritate impetratum non valet, *cap. ad nostrum 5. extr. de confirm. util. cap. dicenti 25. quæst. 2. sicut etiam cassatur, si à curia non emanaverit, cap. in memoriam 3. dist. 19. vel si non sit honestum, justum, possibile, temporis & loco conveniens, cap. erit. 2. dist. 4. si obsecrum, ita ut plenè intelligi non possit, d. cap. 2. si non exprimat petitionem, cap. Maximianus 6. dist. 81. si clausula hæc, si preces veritate nitantur, omittatur, d. cap. dicenti 25. §. universa. q. 2. vel si expressè non contineat nomen ejus, qui convenire vult, cap. ult. §. item subscribere 2. quæst. 8.*

CAP. LII.

Res communis.

Pro re communi melior est pars prohibentis, & religiosum, ubi *Angel. & Faber Institut. de rer. divis. ne quis consortium plus sua portione vel justo in re communi usurpet, l. duo fratres 78. in fin. ff. de acquir. hered. vel etiam utilitatem aque solitam intervertat, Bald. in cap. 1. §. 1. n. 14. de Pac. Constant. per l. si diligenter 9. C. de aqua duct. tit. 11.*

Declara procedere, quando aliquis ex sociorum consortio uti vult ad eum usum, ad quem non est destinata, non autem quando uti vult, ad quem usum esset ordinata, *d. §. religiosum. ubi Ang. & Fab.*

CAP. LIII.

Reservatio.

Axioma 1.

Reservatio nihil juris de novo tribuit, *l. est quis 14. §. plerique 8. ff. de religio. l. pen. ibi: si ne præjudicio. ff. de aq. quodid. Barthol. Capoll. consil. 25. incip. in civilibus. col. pen. num. 21. ad fin. Decius consil. 516. col. 5. circ. med. num. 22. Cravett. consil. 29. n. 8. consil. 127. n. 7. consil. 70. num. 6. & consil. 144. n. 15. Consil. Arg. 1. consil. 2. num. 155. Natura enim reservationis est, ut jus reservatum conservet, cap. indemnitate 43. in fin. de Elect. in 6. l. 4. §. 1. ff. quib. mod. pign. solvitur. l. 3. §. penult. ff. de liber. hom. exhib. Dd. in l. si quis legaverit ff. de legat. 1. Angel. in l. scripturas. C. qui potior. in pignor. & in l. omnes. 3. num. 2. C. de præscript. 30. annor. Hippolyt.*

polyt. de Marfil. in l. qui ignorans. n. 3. ff. de fals. Oldrad. consil. 214. Alex. consil. 28. lib. 1. Cravett. consil. 70. num. 6. Tiber. Decian. respons. 13. n. 81. vol. 2. Philipp. Matth. 1. Consil. Marp. 21. num. 21. Unde & verba prolata ad effectum & finem reservandi non operari aliquam acquisitionem de novo dixit Geminian. consil. 108. col. 2. ante med. vers. his premittis. Huc optime facit text. in l. 6. §. si in venditione, in fin. ff. commun. pred. ubi si venditor adium excipiat, & servitutum reservet, quam dixit Titio deberi, licet emtor consenserit, si tamen in veritate comperitur, nullam servitutum Titio deberi, talis reservatio nihil operabitur.

Intellige verum, si scilicet de jure competat, jus reservatum ad jus reservantis conservandum. Cravett. consil. 29. n. 8. & consil. 127. n. 7.

II.

Reservatio præsupponit jus reservatum antecedere. Consil. Argent. 1. consil. 24. n. 38. quia, quod non est, reservari nequit, l. 2. ff. de usufr. cap. super 5. de renunciat. l. adeo 7. §. quod si toto 5. ff. de acquir. domin. l. 4. ff. locat. Oldendorp. 2. Consil. Marp. 5. n. 41. & ex nihilo nihil fit, juxta Philosophum, quem citat Bald. in l. si quidem in 2. notab. per ill. text. si mancip. ita fuerit alien. ne manumitt. Consil. Arg. 1. consil. 24. n. 38. cum reservatio nihil juris tribuat illi, in quem dirigitur, si prius jus non habebat. l. minor. 39. §. 1. & ibi gloss. de Evict. Angel. in l. scripturas. C. qui prior in pignor. & in l. omnes. C. de prescript. 30. annor. Natt. 3. consil. 627. n. 10. & reservatio, non reperiens reservabile, nihil operetur, Angel. in l. si quis legaverit, ibique Bart. de legat. 1. Natt. 3. consil. 626. n. 198.

III.

Reservatio in aliqua dispositione declarat, quid & quantum ibi comprehensum sit. Cravett. consil. 214. n. 14. p. 2. Knichen. in Comment. de Saxon. non provoc. jur. cap. 5. quod est de regalibus. n. 28. pag. m. 242. Eximens enim aliqua reservando, reliqua concessisse videtur, quia exceptio & reservatio declarat regulam, idem Knichen. part. 2. de invest. pact. cap. 1. n. 113. Unde, etiam reservatio specialis, Wir behalten uns bebor die vier Malefiz. Fälle / aperto Marte in reliquis concessionem infert, vide Rosenthal. de feud. tom. 1. cap. 5. concl. 7. n. 8. in addit. lit. D. & tom. 2. cap. 12. conclus. 1. n. 34. in addit. lit. K. Quin imò Reservationem declarare observationem subsecutam, ex Cravett. consil. 211. num. 8. & seqq. refert Bertazol. 1. consult. decis. consil. 21. num. 54.

IV.

Reservatio unius inducit abdicationem cæterorum, l. 12. §. 42. ibi nam hac ff. de instructo & instrum. leg. l. 12. ff. de jurisdictione. Thom. Michael. de jurisdictione. concl. 35. lit. c.

V.

Reservatio inficit titulum & illum ipso jure annulat, cap. si eo tempore 45. de Elect. in 6. quia est tam malignæ naturæ, ut quicquid invenit destruat, & in oppositum ducat, Menoch. recuper. possession. remedia. 15. n. 444.

CAP. LIV.

Res judicata, Decisio,
Præjudicia, Præ-

XIS.

Axioma I.

Non exemplis judicandum, sed cujusque causæ momenta consideranda & ponderanda, atque ex his judicandum est, cum vel minima circumstantia sæpenumero jus variet: ideoque præjudicia pondus nullum habent, nisi facta ipsa casusque evenientes sibi peræque similes fuerint, Frideric. Pruck. lib. 1. consil. 42. num. 13. Data enim dissimilitudine etiam leviuscula omnes præjudicii vires auferuntur, Everhardus in Topic. loc. à simili. Pruckman, d. l. num. 14. cum disparitas facti disparitatem juris operetur, Goedd. 3. consil. 32. num. 189. & 3. consil. 33. num. 424. & ex modica variatione plerumque jus omne mutetur, & modicum fermenti totam massam inficiat, Mynsing. decad. 10. respons. 99. num. 3. siquidem tot seculis nulla reperta causa est, quæ esset tota alteri similis. Quintilianus lib. 7. in præfat. Fieri enim non potest (in exemplis) ut paria sint omnia, idem lib. 5. cap. 13. pag. 309. frequenter etiam optimæ causæ similes sunt malis, & innocens reus multis verisimilibus premitur, idem Quintil. lib. 12. cap. 1. in fin. vix est ulla per omnia alteri similis, idem lib. 5. cap. 2. pag. 252. Itaque indocti advocati esse dixit Albericus de Rosate ad l. 1. de Const. Princip. cum jura non suppetunt, ab exemplis operari petere, & dicere, sic judicatum est, Knichen. de invest. pact. lib. 1. cap. 1. num. 101. Cravett. consil. 592. num. 9. tom. 4. imò miserrimi ingenii eos esse, qui non nisi inventa decisione Dd. propositas quæstiones norunt definire, trad. Paul. de Castr. in l. Clodius in fin. ff. de acquir. hered. Viv. lib. 1. opin. 398. num. 50. Nevizan. lib. 5. Sylv. Nupt. num. 72. pag. 503. Hinc Barbatæ vitio vertitur, quod sæpe allegavit decisiones Rotæ, quæ in rerum natura non essent, ut judices deciperet, prout de eo conqueritur Dauth. de testamentis. num. 150. pag. 197. Si quidem, ut ait Hartman. Pistor. 4. quæst. 25. num. 17. non me latet in judiciis, in quibus plenius deliberandi spatium non superest, multa *taxat* tractari, & alibi nimirum 2. quæst. 8. num. 30. In judiciis non raro contingere solet, quod Fabianus de Monte in tract. de emt. vendit. p. 3. quæst. 5. in princ. n. 105. monet, ut videlicet multa recipiantur, vel fiant, quia locus vel tempus non patitur plenius deliberandi consilium, ut inquit JCrus in l. 1. de Exercit. action. aliquando pffegat man auch die Urtheil heraus zu focken / Jesaïæ cap. 28. vers. 8. quocirca & in Camera Imper. recepta est sententia, quod vel minimus apex causam facile mutet, quo minus idem judicetur in hac, quam in alia causa, prout testantur Gylm. in Symphorem. tom. 1. part. 1. volum. 1. pag. 213. num. 8. & 9. Fichard. 1. consil. 3. num. 3. Græv. in proem. num. 44. licet è diverso interim non negetur, quod magnum quidem sit habere aliquam decisionem in terminis, Alex. Jafon & alii citati à Wesem,